

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Tomáše Foltase a soudců JUDr. Pavla Molka a Mgr. Lenky Krupičkové v právní věci žalobce: **J. J.,** zastoupený JUDr. Radkem Bechyněm, advokátem se sídlem Legerova 148, Kolín III, proti žalovanému: **Krajský úřad Ústeckého kraje,** sídlem Velká Hradební 3118/48, Ústí nad Labem, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 13. 2. 2018, č. j. 15 A 15/2016 - 43,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

III. Žalobci **se vrací** soudní poplatek ve výši 1000 Kč, který bude vyplacen z účtu Nejvyššího správního soudu k rukám zástupce žalobce JUDr. Radka Bechyněho, advokáta, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I.

[1] Rozhodnutím Městského úřadu Louny (dále též „správní orgán I. stupně“) ze dne 8. 7. 2015, č. j. MULNCJ 54206/2015, sp. zn. MULN/11551/2014/OS, byly podle § 123f odst. 3 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o silničním provozu“), zamítnuty námitky žalobce proti záznamu bodů v evidenční kartě a potvrzen provedený záznam 12 bodů.

[2] Rozhodnutím žalovaného ze dne 1. 12. 2015, č. j. 3506/DS/2015, JID: 158033/2015/KUUK/Zvo, bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí správního orgánu I. stupně.

II.

[3] Žalobce podal proti výše uvedenému rozhodnutí žalovaného žalobu ke Krajskému soudu v Ústí nad Labem, který ji zamítl shora označeným rozsudkem. Krajský soud se ztotožnil se žalovaným v tom, že podklady, na základě kterých byl proveden záznam v registru řidičů (příkaz Okresního soudu v Lounech ze dne 1. 10. 2012, č. j. 2 T 131/2012 - 38, a pokutové bloky ze dne 28. 3. 2014, série FC/2013, č. C 1131487 a ze dne 27. 10. 2014 série GD/2014, č. D 1771267, dále též „bloky") mohly sloužit jako podklad pro záznam bodů v bodovém hodnocení. Krajský soud poukázal i na význam souhlasu žalobce s projednáním věci v blokovém řízení. Krajský soud nepřisvědčil ani námitce poukazující na porušení zásady legitimního očekávání. Uplatnění této zásady nemůže být bezbřehé a nutit správní orgány k jednotnému rozhodování bez ohledu na další okolnosti či dokonce bez ohledu na možnou nesprávnost právního názoru vysloveného jiným správním orgánem. Z důvodu, že žalobcem předložená rozhodnutí jiných orgánů odporují aktuální a konstantní judikatuře Nejvyššího správního soudu, nelze je považovat dostatečný důvod k tomu, aby bylo věcně správné a řádně odůvodněné rozhodnutí žalovaného zrušeno. Z uvedených důvodů krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

III.

[4] Proti tomuto rozsudku podal žalobce (dále jen „stěžovatel") v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s."). Stěžovatel namítal, že podklady, které použily správní orgány jako podklad pro záznam bodů (mj. uvedené bloky ze dne 28. 3. 2014 a ze dne 27. 10. 2014), nebylo možno použít; jednalo se o nezpůsobilé podklady pro záznam bodů. Je přitom irelevantní, že stěžovatel udělil souhlas s projednáním přestupku v blokovém řízení. Stěžovatel poukazoval i na porušení zásady legitimního očekávání. Žalovaný totiž ignoroval praxi správních orgánů (vyplývající z rozhodnutí Krajského úřadu Moravskoslezského kraje ze dne 24. 4. 2014, č. j. MSK 49924/2014, ze dne 22. 10. 2014, č. j. MSK 126113/2014 a ze dne 12. 11. 2014, č. j. MSK 121761/2014, a z rozhodnutí Městského úřadu Písek ze dne 19. 1. 2015, č. j. MUPI/2014/34902/CH-nám.BH/3). Uvedené správní orgány na rozdíl od žalovaného zkoumaly kvalitu provedení jednotlivých rozhodnutí vydaných v blokových řízeních, přičemž je označily za nezpůsobilá pro provedení záznamu bodů v bodovém hodnocení řidiče. Výjimky ze zásady legitimního očekávání jsou samozřejmě připuštěny, ovšem musí být řádně odůvodněny, což se však v daném případě nestalo. Žalovaný se uvedenou námitkou řádně nezabýval. Stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Navrhl i přiznání odkladného účinku kasační stížnosti a přiznání náhrady nákladů řízení.

IV.

[5] Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnil s rozsudkem krajského soudu. Navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl a nepřiznal kasační stížnosti odkladný účinek.

V.

[6] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[7] Kasační stížnost není důvodná.

[8] Systém bodového hodnocení řidičů byl zaveden zákonem č. 411/2005 Sb., kterým byl změněn zákon o silničním provozu a některé další zákony, s účinností od 1. 7. 2006. Z ustanovení § 123a věty první zákona o silničním provozu plyne, že bodovým hodnocením se zajišťuje sledování opakovaného páchání přestupků nebo trestných činů, spáchaných porušením vybraných povinností stanovených předpisy o provozu na pozemních komunikacích řidičem motorového vozidla nebo že se řidič porušování těchto povinností nedopouští. Smysl a účel zavedení tohoto institutu do českého právního řádu lze vysledovat z důvodové zprávy, dostupné z www.psp.cz. Z ní se podává, že „*bodový systém obecně spočívá v tom, že řidičům motorových vozidel jsou za vybrané přestupky a trestné činy proti bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích zaznamenávány "trestné" body do určité výše (...) Účelem systému je zejména postihovat recidivu páchání přestupků proti bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích. (...) Dostatečný preventivní účinek má pouze hrozba ztráty řidičského oprávnění. Bodový systém pak představuje administrativní postup, kterým se hodnotí závažnost spáchaných přestupků, a který v tento důsledek může vyústit. Na druhou stranu ale dává řidiči kdykoli před tím, než tento krajní důsledek nastane, možnost změnou svého chování pozitivně ovlivnit své postavení a hrozbu ztráty řidičského oprávnění svým aktivním postojem odvrátit.*“

[9] Bodovým hodnocením se Nejvyšší správní soud opakovaně zabýval. Již v rozsudku ze dne 6. 8. 2009, č. j. 9 As 96/2008 - 44, uvedl, že: „*Správní orgán rozhodující v řízení o námitkách proti provedenému záznamu bodů v registru řidičů (§ 123f zákona o silničním provozu) je oprávněn zkoumat pouze to, zda existuje způsobilý podklad pro záznam (tj. pravomocné rozhodnutí příslušného orgánu veřejné správy či soudu ve smyslu § 123b odst. 1 a 2 citovaného zákona), zda záznam v registru řidičů byl proveden zcela v souladu s tímto způsobilým podkladem a zda počet připsaných bodů odpovídá v příloze k citovanému zákonu obsaženému bodovému hodnocení jednání. Správní orgán však v tomto řízení zásadně nepřezkoumává správnost a zákonnost aktů orgánů veřejné moci, na základě kterých byl záznam proveden, neboť na tyto akty je třeba nahlížet jako na správné a zákonné, a to až do okamžiku, než je příslušný orgán veřejné moci zákonem předvídaným postupem prohlásí za nezákonné a zruší je (zásada presumpce správnosti aktů orgánů veřejné moci).*“

[10] Dále lze zmínit rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2013, č. j. 6 As 67/2013 - 16, podle něhož je třeba rozlišovat mezi řízením „*o jednotlivých přestupcích (v podobě blokového či standardního řízení o přestupku)*“ a řízením „*o námitkách*

proti záznamu bodů v registru řidičů dle zákona o silničním provozu. Předměty těchto řízení jsou zcela odlišné. Příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností je v řízení o námitkách proti provedenému záznamu bodů v registru řidičů oprávněn zkoumat pouze to, zda existuje způsobilý podklad pro záznam (tj. pravomocné rozhodnutí příslušného orgánu veřejné správy či soudu ve smyslu § 123b odst. 1 a 2 zákona o silničním provozu), zda záznam v registru řidičů byl proveden v souladu s tímto podkladem a zda počet připsaných bodů odpovídá bodovému hodnocení v souladu s přílohou k zákonu o silničním provozu. Správní orgán v tomto řízení zásadně nepřezkoumává správnost a zákonnost aktů orgánů veřejné moci, na základě kterých byl záznam proveden, neboť na tyto akty je třeba nahlížet jako na správné, zákonné a nezměnitelné, a to až do okamžiku, než je příslušný orgán veřejné moci zákonem předvídaným postupem prohlásí za nezákonné a zruší je (zásada presumpce správnosti aktů orgánů veřejné moci)."

[11] Stejně tak lze poukázat na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2013, č. j. 1 As 21/2010 - 65, podle něhož „*v § 84 odst. 1 zákona o přestupcích jsou zakotveny tři podmínky pro uložení pokuty v blokovém řízení, které spočívají ve spolehlivém zjištění přestupku, v nedostatečnosti jeho vyřízení domluvou a v ochotě obviněného z přestupku pokutu zaplatit. Znění tohoto ustanovení by proto mohlo oproti dosavadní judikatuře vést k úvaze o principiální možnosti obnovy blokového řízení i v případě tvrzeného nedostatečně zjištěného skutkového stavu věci. Takový názor by však neodpovídal povaze blokového řízení. Orgány oprávněné ukládat a vybírat pokuty v blokovém řízení po odhalení skutku a ztotožnění osoby, která se jej dopustila, si nejprve učiní úsudek o tom, zda se jedná o přestupek, zda je tento přestupek spolehlivě zjištěn, zda jej nestačí vyřídit domluvou a zda jsou splněny i další zákonné podmínky pro jeho projednání v blokovém řízení. Následně zjišťují, zda je obviněný z přestupku ochoten pokutu v blokovém řízení zaplatit. V případě udělení souhlasu s vyřízením přestupku v blokovém řízení orgány oprávněné ukládat a vybírat pokuty v blokovém řízení vystaví pokutový blok, jehož převzetí potvrdí pachatel přestupku svým podpisem. Na pokutovém bloku se přitom podle § 85 odst. 4 zákona o přestupcích vyznačí pouze údaje o tom, jaké pověřené osoby, komu, kdy a za jaký přestupek uložily pokutu v určité výši. (...) Možnosti zajištění dalších důkazních prostředků nezbytných pro pozdější dokazování před správním orgánem a následného zjišťování skutkového a právního stavu věci v běžném správním řízení se však obviněný z přestupku vzdává udělením souhlasu s uložením pokuty v blokovém řízení. Tímto souhlasem obviněný z přestupku akceptuje skutková zjištění a z nich vyplývající závěry o spáchání přestupku, o jeho právní kvalifikaci a o nedostatečnosti jeho vyřízení domluvou, které byly učiněny v blokovém řízení. V důsledku toho pak nabývají závěry orgánu oprávněného ukládat a vybírat pokuty v blokovém řízení charakteru nesporných zjištění, která tvoří podklad pro uložení sankce. Ochota obviněného zaplatit pokutu v blokovém řízení tedy nepředstavuje pouhou jednu z kumulativních podmínek tohoto řízení, nýbrž přímo jeho podmínku sine qua non, při jejímž splnění se navíc bez dalšího vychází z toho, že je přestupek spolehlivě zjištěn a nestačí jej vyřídit domluvou a že jsou tak splněny všechny podmínky pro uložení pokuty v blokovém řízení stanovené v § 84 odst. 1 zákona o přestupcích. ... [S] ohledem na zásadu vigilantibus iura (nechť si každý střeží svá práva) je nutné vycházet z toho, že obviněný z přestupku se souhlasem s uložením pokuty v blokovém řízení dobrovolně vzdal důkladnějšího zjišťování skutkového stavu věci (...).*"

[12] S ohledem na výše uvedené tedy nelze přisvědčit stěžovateli v tom, že by bylo možno v předmětném námitkovém řízení přezkoumávat podklady, které sloužily jako

podklad pro záznam bodů. Správní orgán rozhodující o námitkách proti provedenému záznamu bodů v registru řidičů (§ 123f zákona o silničním provozu) je oprávněn zkoumat pouze to, zda existuje způsobilý podklad pro záznam, zda záznam v registru řidičů byl proveden zcela v souladu s tímto způsobilým podkladem a zda počet připsaných bodů odpovídá v příloze k citovanému zákonu obsaženému bodovému hodnocení jednání. Správní orgán není oprávněn přezkoumat správnost a zákonnost aktů orgánů veřejné moci, na základě kterých byl záznam proveden.

[13] Na základě shora uvedené judikatury nelze souhlasit ani s tím, že by souhlas s projednáním přestupku, resp. ochota obviněného z přestupku zaplatit pokutu v blokovém řízení neměli žádnou relevanci. Ochota obviněného zaplatit pokutu v blokovém řízení je podmínkou *sine qua non* blokového řízení, při jejímž splnění se bez dalšího vychází z toho, že je přestupek spolehlivě zjištěn, nestačí jej vyřídit domluvou a že jsou splněny všechny podmínky blokového řízení. Udělením uvedeného souhlasu se obviněný z přestupku vzdává možnosti zajištění dalších důkazních prostředků nezbytných pro pozdější dokazování před správním orgánem a následného zjišťování skutkového a právního stavu věci v běžném správním řízení. V důsledku toho pak nabývají závěry přestupkového orgánu charakter nesporných zjištění, která tvoří podklad pro uložení sankce. Žalovanému a krajskému soudu proto nelze vytýkat, pokud akcentovali i souhlas stěžovatele s projednáním přestupků v blokovém řízení.

[14] Nejvyšší správní soud se ztotožnil s krajským soudem i v tom, že předmětné podklady (příkaz Okresního soudu v Lounech ze dne 1. 10. 2012, č. j. 2 T 131/2012 - 38, a pokutové bloky č. C 1131487 a č. D 1771267) mohly sloužit jako podklad pro záznam bodů v bodovém hodnocení. Stěžovatel ani netvrdil, že by se jednalo o nepravomocná rozhodnutí, či že by je vydal nepříslušný orgán. Ve správním spisu přitom nejsou založeny pouze oznámení o uložení pokuty v blokovém řízení, ale i samotné bloky. Pokud pak stěžovatel namítal, že záznam v registru řidičů nebyl proveden v souladu s uvedenými podklady, nelze s ním souhlasit. Jak správně uvedl krajský soud, z bloku č. C 1131487 vyplývá, že stěžovatel se dne 28. 3. 2014 dopustil přestupkového jednání spočívajícího v porušení § 42a odst. 4 písm. c) zákona č. 13/1997 Sb. Vozidlo, jehož byl řidičem, překročilo při nízkorychlostním kontrolním vážení hodnoty stanovené zvláštním právním předpisem. Z bloku č. D 1771267 pak vyplývá, že se stěžovatel dopustil porušení čl. 8 odst. 2 Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 561/2006, o harmonizaci některých předpisů v sociální oblasti týkajících se silniční dopravy, o změně nařízení Rady (EHS) č. 3821/85 a (ES) č. 2135/98 a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 3820/85, podle něhož: [*V*] *průběhu každých 24 hodin po skončení předchozí denní nebo týdenní doby odpočinku musí mít řidič novou denní dobu odpočinku. Je-li denní doba odpočinku v průběhu těchto 24 hodin alespoň 9 hodin, ale kratší než 11 hodin, považuje se dotyčná denní doba odpočinku za zkrácenou*. Pokutový blok obsahuje také tomuto porušení odpovídající slovní popis přestupkového jednání „*ZKRÁCENA DOBA ODPOČINKU*“. Dalším podkladem pro záznam bodů pak byl trestní příkaz Okresního soudu v Lounech ze dne 1. 10. 2012, č. j. 2 T 131/2012 - 38, jímž byl stěžovatel odsouzen pro přečin ohrožení pod vlivem návykové látky (dne 5. 7. 2012 nacouval do zaparkovaného auta, přičemž mu byla naměřena hladina alkoholu ve výši přes 2 promile) k trestu odnětí svobody v trvání 12 měsíců; dále mu byl uložen trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel všeho druhu na dobu dvou let. Stěžovatel přitom ani netvrdil, že by správní orgán nebyl oprávněn za uvedená jednání

zaznamenat 12 bodů. Stejně tak netvrdil, že by na základě změn v právní úpravě došlo ke snížení počtu bodů a tato změna byla v jeho prospěch (srv. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 4. 2017, č. j. 6 As 114/2014 - 55).

[15] Nejvyšší správní soud přitakává krajskému soudu i v tom, že postup žalovaného neporušil zásadu legitimního očekávání. Poukaz na rozhodnutí Krajského úřadu Moravskoslezského kraje a Městského úřadu Písek nepředstavuje podle názoru zdejšího soudu dostatečný důvod k tomu, aby bylo věcně správné a řádně odůvodněné rozhodnutí žalovaného zrušeno. Závěry stěžovatelem předložených rozhodnutí neodpovídají konstantní judikatuře Nejvyššího správního soudu, o kterou se opřel žalovaný i při odůvodňování svého rozhodnutí, která tenduje k omezenému přezkumu podkladů sloužících jako podklad pro záznam bodů (mj. se opřel právě o shora citovaný rozsudek ze dne 6. 8. 2009, č. j. 9 As 96/2008 - 44). Z důvodu, že žalovaný svůj postup řádně zdůvodnil (viz str. 5 žalobou napadeného rozhodnutí), nelze dovozovat ani absenci náležitého odůvodnění, pro kterou by bylo třeba jeho rozhodnutí zrušit. Žalovaný dostál i dalším povinnostem odvolacího správního orgánu (srv. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 6. 2013, č. j. 2 As 73/2012 - 20, či ze dne 23. 7. 2009, č. j. 9 As 71/2008 - 109).

[16] S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud uzavírá, že se krajský soud v napadeném rozsudku nedopustil pochybení, která by byla důvodem pro jeho zrušení a vrácení věci k dalšímu řízení. Nejvyšší správní soud se ztotožňuje se závěry krajského soudu a v podrobnostech na ně odkazuje.

[17] Nejvyšší správní soud tedy neshledal kasační stížnost důvodnou, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[18] Nejvyšší správní soud samostatně nerozhodoval o návrhu stěžovatele na přiznání odkladného účinku, protože o tomto mimořádném opravném prostředku bylo rozhodnuto bez zbytečného prodlení po nezbytném poučení účastníků řízení a dalších procesních úkonech. S ohledem na povahu dané věci rozhodl zdejší soud ve věci přednostně.

[19] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 věta první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel v řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

[20] Protože Nejvyšší správní soud nerozhodl o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, rozhodl podle § 10 odst. 1 věta prvá zákona č. 549/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o vrácení zaplaceného soudního poplatku ve výši 1 000 Kč stěžovateli, a to k rukám jeho zástupce.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

pokračování

V Brně dne 26. března 2018

JUDr. Tomáš Foltas
předseda senátu